

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DENİZCİLİK İŞLETMELERİ YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
DENİZ TURİZMİ PROGRAMI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS DÖNEM PROJESİ**

**MARİNA TERMİNOLOJİSİ: MÜŞTERİLERİN MARİNA
TERMİNOLOJİSİ ALGISI ÜZERİNE SEMANTİK BİR
YAKLAŞIM**

Pınar EREN

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Serim PAKER**

İZMİR - 2020

YEMİN METNİ

Tezsiz Yüksek Lisans Dönem Projesi olarak sunduğum "MARİNA
TERMİNOLOJİSİ: MÜŞTERİLERİN MARİNA TERMİNOLOJİSİ ALGISI
ÜZERİNE SEMANTİK BİR YAKLAŞIM" adlı çalışmanın, tarafımdan,
akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve
yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf
yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

01.01.2020

Pınar EREN

ÖZET

Tezsiz Yüksek Lisans Dönem Projesi

Marina Terminolojisi: Müşterilerin Marina Terminolojisi Algısı Üzerine Semantik Bir Yaklaşım

Pınar EREN

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Anabilim Dalı

Deniz Turizmi Programı

Terminoloji çalışmaları küresel dünyanın gerektirdiği disiplinler arası algının yayılması ile birlikte 90'lı yılların başından itibaren önem kazanmış ve hızlanmıştır. Teknolojiden sanata, hukuktan otomotive birçok alanda terminoloji çalışmaları yapılagelmiş ve böylece her alana ait standartlaşmış özel bir dil oluşturulması hedeflenmiştir. Benzer çalışmalar, hızla gelişen ve dolayısıyla çok sayıda yeni sözcük ve terimin türediği denizcilik alanında da yapılmıştır. Türkiye'de son yıllarda amatör denizciliğin yaygınlaşmasıyla birlikte yatçıların denizciliğe dair kavram bilgisi görece artmış da olsa, uzun yıllardır yat sahibi olup, yatlarını marinalara bağlayan yat sahiplerinin bile marinalarda sıklıkla kullanılan birçok kavrama aşina olmadıkları görülmektedir. Bu incelemenin amacı, marina müşteri portföyünün bir kısmından yola çıkarak, onların her marinada standart olarak kullanılan terminolojiye olan algısı konusunda tümevarımsal bir yaklaşımla genel bir durum tespiti yapmaktır. Çalışma marina terminolojisi ve marina müşteri portföyünün marina terminolojisi algısı üzerine olup, denizcilerin yüzyıllardır ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil olan denizcilik jargonu bu çalışmanın kapsamında değildir.

Anahtar Kelimeler: Terim, terminoloji, marina terminolojisi, göstergebilim, yat sahipleri.

ABSTRACT

Non-Master's Term Project

**Marina Terminology: A Semantic Approach Towards Perception of
Marina Customers on Marina Terminology**

Pınar EREN

Dokuz Eylül University

Graduate School of Social Sciences

Department of Maritime Business Administration Management

Marine Tourism Program

Since the early 90's, a multi-disciplinary perception has started to expand as of globalisation on the horizon and this led terminology studyings to become more of an issue and accelerate. Terminology studies have been done in various areas from technology to art, law and automotive sector, hence a need of standardization in special languages used in these areas has arisen. Similar studyings have been put in fast-track in maritime sector which has developed so fast, too. In Turkey, with amateur seamanship having become widespread, the knowledge of yachters regarding maritime concepts has relatively improved, too. But still, it can be asserted that many of the yachters whose boats are moored to the marinas are not familiar with most of the terms and concepts related to a marina. This research aims to determine the situation regarding the perception of the customer portfolio of marinas on marine terms and concepts based upon a small community consisted of yachters and come to a general conclusion with an inductive approach. One should note that this research is only about the marine terminology in general and the marinas' customer portfolio's perception of these terms and concepts, so the maritime jargon used by sailors for centuries is left aside for the very reason.

Key Words: Term, terminology, marina terminology, semiotics, yachters.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1 GİRİŞ

Bu çalışmanın ilk aşamasında terim ve terminolojinin tanımı ve terminoloji çalışmalarında büyük öneme sahip olan göstergebilimin unsurlarından bahsedilecek, Türkiye’de denizcilik alanında yapılmış sözlük ve terminoloji çalışmalarından örnekler verilecektir.

İkinci aşamada denizciliğin ve deniz turizminin önemli unsurlarından biri olan marinalara ait terim tasnifi yapılacaktır.

Üçüncü aşamada Teos Marina İşletmesi’nin yat sahipleri ve kaptanlarından oluşan müşteri portföyünün marina terminolojisine olan algısı irdelenecek, son bölümde ise toplanan verilerin analizi ve yorumu yapılacaktır.

1.1.1 Amaç ve Önem

Bu çalışma, Türkiye’de yaşayan yat sahiplerinin; teknelerini olumsuz hava koşullarından korumak için güvenli şekilde bağladıkları, teknelerinin bakım ve onarımları için karaya çektikleri, yeme-içme ve dinlenme gibi aktivitelerini sürdürdükleri korunaklı su alanları olan marinalarda her gün karşılaştıkları terimler hakkındaki bilgi düzeyleri ve bu terimlere olan algısı konusunda bir durum tespiti yapmak amacıyla yapılmıştır.

Toplumların medeniyet seviyeleri tarımdan sanayiye, teknolojiye, sağlığa, iletişime politikaya, eğitime sanata ve turizme tüm alanlarda yaptıkları üretimle doğru orantılıdır. Yapılan her bir üretimin ve katkının bir adı olacağından, bu alanlardaki her türden gelişme, aynı zamanda o alanlardaki dili de değiştirecek, dönüştürecek ve geliştirecektir. Bu sebeple de kavramlar ve terimler yalnızca nesnelere, duygulara, göstergelere ifade eden birer araç olmaktan öte, medeniyetlerin söz konusu alandaki gelişimine de ışık tutan birer veridir. Bu çalışmanın sonucunda elde edilecek veriler aracılığıyla, Türkiye’de yaşayan yat sahiplerinin bir kısmının marina terimlerine olan algısı incelenmek suretiyle, sahip oldukları marina kültüründen de bir kesit sunulmuş olacaktır. Çalışmanın sonucunda elde

edilecek olan veriler, gelecekte yapılacak olan daha kapsamlı bir araştırmaya ön hazırlık niteliğindedir.

1.1.2 Kavramsal Çerçeve

Türk Dil Kurumu'na göre *terim* "Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime, ıstılah" olarak, *terminoloji* ise "Terimler dizgesi, bir sanat kolunda, bilim dallarında veya teknik alanlarda özel olarak kullanılan terimlerin tümü" olarak ifade edilmiştir. Türk Standartları Enstitüsü'nün tanımına göre *terminoloji çalışması* ise "kavram ve belirtimlerin sistematik olarak toplanması, açıklanması, işlenmesi ve sunulması ile ilgili çalışma" olarak tanımlanmaktadır (TSE Türk Standardı, TS 1198-1 ISO 1087/1, 2003, m. 3.6.1).

Türk Dil Kurumu'nda *kavram* sözcüğü ise "1. Bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı, mefhum, fehva, konsept, nosyon" ve "2. Nesnelerin veya olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarım, mefhum, konsept, nosyon." olarak tanımlanmıştır. İnsanoğlunun kavramlara karşılık olarak bulduğu isimler toplumdan topluma, kültürden kültüre, coğrafyadan coğrafyaya ve döneme göre büyük değişkenlik göstermiştir. Tek bir kavram (bilhassa soyut olanlar), bunca değişkenden etkilenip her birimizin zihninde farklı tezahürlere sahip olabilmektedir. Bir kavramı asıl oluşturan etken, dünyadaki somut karşılıklarından çok, bunları yorumlama biçimimizdir (Demir, 2009).

Belirli bilim alanlarının özel sözcükleri olarak ifade edilebilecek olan terimler, dile ait söz varlığının önemli bir bölümünü oluşturur. Bir dilin bilim dili niteliğini kazanmasının koşullarından biri de bilimsel terimlere sahip olmasıdır. Terimlerin sahip olduğu özellikleri şu şekilde ifade etmek mümkündür (Zülfikâr, 1991: s. 20-30):

1. Terimler, bilimsel bir kavramın tek karşılığı olarak kullanılmaktadırlar.
2. Terim dışındaki anlamlı kelimeler, cümlede yanında bulunduğu kelimelere göre anlamca ve görevce değişikliğe uğrayabilir. Terimlerde ise böyle bir durum söz konusu olamaz. Anlamları sabittir.

3. Dilin genel kelimelerinin hangi anlama geldiğini sözlüğe bakmadan cümledeki anlamından aşağı yukarı çıkarmak mümkündür. Terimlerin anlamları ise çok sınırlı ve özeldir. Bildirdiği anlam yoruma açık değildir.

Dünya’da 1979 yılında UNESCO tarafından terminoloji çalışmalarına destek olması için kurulan Infoterm, bugüne dek pek çok alanda çalışma yapmış ve 2005 yılında oluşturduğu kılavuzla terminoloji çalışmalarına büyük katkıda bulunmuştur. 2010 yılında terminoloji çalışmalarında politikaların geliştirilmesinde ve uygulanmasında riayet edilecek ilke ve yöntemlerin standartlaştırılması amacıyla ISO 29383:2010 oluşturulmuştur. Türkiye’de ise terimbilimin gelişmesine öncülük eden ulusal kuruluşlar şu şekilde sıralanabilir: TDK, Hacettepe Üniversitesi terim uygulama ve araştırma merkezi (TermTürk), terminoloji çalışmaları için rehberlik hizmeti sunan TIPPS, Terminoloji Bilgi Portalı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sözlükbilimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (SÖZMER) (Boz, 2018).

Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Ender ATEŞMAN’a göre, terim çalışmalarında süreçler farklı basamaklara ayrılmaktadır (Demirkan, Zeytinkaya ve Başkan). Ateşman’a göre terim çalışmaları, bir özel alanda bilginin sunulmasıyla ilişkili ihtiyaçlara ve gerekliliklere uygun olarak iletişimin geliştirilmesi amacıyla yapılır ve bu kapsamda yapılacak çalışmalar farklılık gösterebilirken, süreç hem dilsel verilerin, hem de grafik, sembol, sayı, formül gibi dil dışı öğelerin ele alınmasını gerektirir. Skoposun (ereğin) belirlenmesiyle birlikte başlayan terminoloji planlama aşaması sırasıyla derlem oluşturma, konu ağaçları/kavram listesi oluşturma ve veri kategorilerini belirleme safhalarını içermektedir (Ateşman). Buna göre terminoloji çalışması yapılacak alanda seçilmiş belgeler uzmanlar tarafından alan dilini ve terminolojiyi yansıtmaları açısından denetlenir, terimlerin birbirleri ile ilişkileri göz önüne alınarak konu ağacı çıkartılır ve böylece terim çalışması için temel oluşturulur, sonrasında ise konuyu sınırlandıran ölçütler belirlenir ve yeni terim üretimine geçilir. Terimlerin türetilmesi terimleştirme, türetme, başka dilden ödünçleme, kısaltma ve birleştirme

yöntemleri kullanılarak yapılabilir. Sonuç olarak ortaya çıkan terimler, muhakkak kesin olarak belirlenebilen somut ya da soyut kavramları gösteren standardize edilmiş belirtiler, göndergelerdir (Ateşman). Alain Rey'e göre ise terimlerin türetilmesi sırasında altı farklı grupta yöntem kullanılmaktadır (Demirkan, Zeytinkaya ve Başkan). Bunlar, terimleştirme, türetme, ödünç alma, birleştirme, kısaltma ve çeviridir (Alain Rey, 1979, 55-113).

Terminoloji çalışmalarının temel ilkelerinden olan kavram odaklılık ilkesi gereği, terminoloji çalışmasında gösterge, gösteren, gösterilen ve gönderge kavramlarından ve terminoloji çalışmasındaki öneminden bahsetmek yerinde olacaktır. Aşağıda bu kavramların TDK'daki tanımlarına yer verilmiştir. Buna göre;

Gösterge, "Bir şeyi belirtmeye yarayan şey, belirti, im, işaret" ve "Anlamla biçimin, gösterenle gösterilenin kaynaşmasından oluşan dil birimi, belirtke" olarak tanımlanmıştır.

Gösteren, "Gösterilenle birleşerek göstergeyi oluşturan ses veya sesler bütünü"dür.

Gösterilen, "Göstergenin kavram yönü, gösterenle birleşerek göstergeyi oluşturan içerik"tir.

Gönderge, "Dış dünyada yer alan, bir göstergenin belirttiği nesne veya varlık"tır.

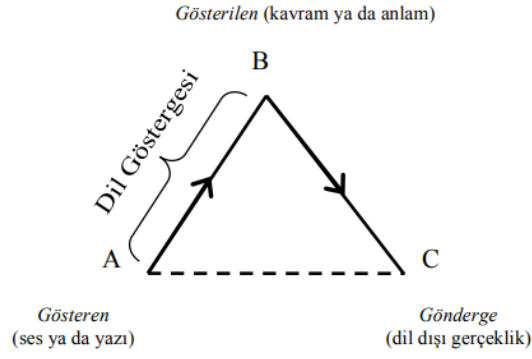
Daha detaylı açıklamak gerekirse *gösterge*; dil göstergesinin *gösteren* adı verilen gözümüzün gördüğü yazılar ve şekiller ile kulağımızın duyduğu sesleri temsil eden somut boyutu ile *gösterilen* adı verilen, gösterenin bizde uyandırdığı, çağrıştırdığı kavram ya da anlamı temsil eden soyut boyutunun kaynaşması sonucu oluşan dil birimidir. Bu bilgilerin ışığında *gönderge* ise dil dışı gerçekliklere denir (Kıran 2006: 63-64). Kıran, gönderge ile ilgili tanımlamasını şu şekilde yapmaktadır:

(...) Gönderge, dil göstergesinin dil dışında gösterdiği her şeydir: soyuttur, somuttur, nesnedir, olaydır, olgudur, niceliktir, durumdur, kanıdır. Hatta kimi zaman gerçek dünya çok sınırlı ve dar geldiğinde, gönderge kurgusal dünyayı da içine alır. (...) aslında bir şeyi anlamlandırmak dil göstergesini göndergeyle ilişkilendirmek demektir. (Kıran 2006: 63-64).

Bu açıklamadan hareketle gönderge için "dil dışı gerçeklik", gösterge içinse "dil içi gerçeklik" denebilir (Çiçek, 2016). Gösterge, zihnimizdeki bir kavramın yerine geçen bir durum, eylem ya da varlık anlamı taşımaktayken, bir göstereni gördüğümüz ya da işittiğimizde, onun gösterileni, yani anlamı zihnimizde oluşmakta, böylece anlamlama süreci tamamlanmaktadır. (Demir, 2009). Buna göre, ortamda tek bir geminin bile olmadığı bir odada bulunan A kişinin B kişisine sözlü olarak "gemi" demesi, B kişinin zihninde bir "gemi" kavramını canlandıracaktır. Böylece normalde yalnızca deniz kıyısında, tersanede, yat limanında ya da bir filmde görülebilecek olan "gemi nesnesi", anlamlama sürecinin devam ettiği ortamda olmadan da, A kişinin yalnızca "gemi" sözcüğünü sarf etmesiyle B kişinin zihninde bir "gemi" belirebilecektir. B kişisi, gemiye binmesine, yat limanına ya da tersaneye gitmesine, deniz kenarında yürümesine ya da gemilerle ilgili bir film izlemesine gerek kalmadan tek bir sözcükle, çaba harcamaksızın iletişimi gerçekleştirmiş olur. A kişinin kastettiği "gemi" kavramı bu örnekte ses formunda olduğundan somuttur ve B kişinin soyutlama ile kafasında bir anlam oluşturmasının önünü açar. Tüm bu iletişim ve anlamlama sürecinin (A kişinin B kişisine "gemi" demesi ve B kişinin etrafında tek bir gemi dahi görmeden zihninde gemi kavramının belirmesi) dış dünyadaki somut yansımalarına ise *gönderge* denmekte ve bu örnekteki gönderge, "gözle görünür, gerçek bir gemi" olmaktadır.

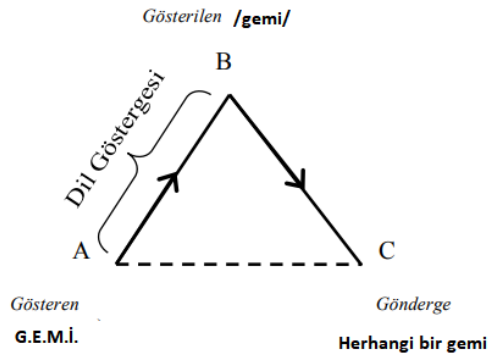
C. K. Ogden ve I. A. Richards'ın *The Meaning of Meaning* isimli kapsamlı eserinde bahsettiği *semiyotik üçgen*, dil, kavram ve gönderge arasındaki bu ilişkiyi ifade etmek açısından oldukça yeterli ve etkilidir.

Çiçek, semiyotik üçgenin açıklamasını şu şekilde yapmaktadır (Çiçek, 2016):

"(...) Bu üçgenin ilk tasarımındaki özgün yön, anlama (İng. Meaning) gönderge işlevi (İng. Reference) arasındaki ayrımı açıklamak için çizilmiş olmasıdır. Üçgenin sol kenarı olan AB doğrusu dil göstergesini temsil etmekte, gösteren gösterilen ilişkisini açıklamaktadır. Gösterilen ile gönderge arasındaki doğrudan ilişki de BC doğrusuyla belirtilmiştir. Buradaki AB ve BC doğruları kesintisiz tam bir çizgi ile belirtilirken, AC ya da CA doğrusu ise üçgenin tabanını oluşturmakta, gösteren (ses/yazı) ile gönderge (dil dışı dünyaya ait nesne, kavram vb.) arasındaki dolaylı ilişkiyi kesik çizgilerle belirtmektedir."

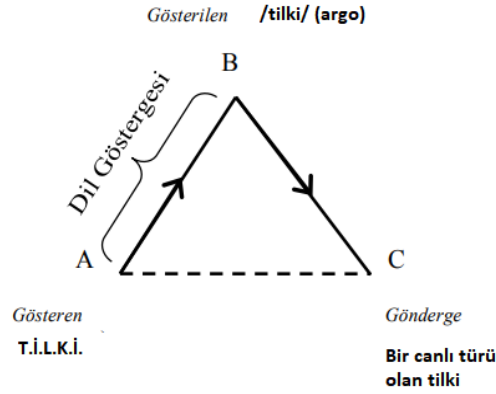
Bu ifadeden yola çıkarak iki ayrı örnek verelim. İlk olarak, yukarıda örneğini verdiğimiz G.E.M.İ. gösterenini semiyotik üçgen üzerinde inceleyelim.

Bu örnekte üçgenin A köşesindeki G.E.M.İ. göstereni, A kişinin B kişisine sözel olarak iletmediği "gemi" kavramını, üçgenin B köşesindeki /gemi/,

B kişinin zihninde beliren "gemi" kavramını, üçgenin C köşesindeki gemi ise dış gerçeklikte var olan, somut "gemi"yi ifade etmektedir. Bu örnekte görüleceği üzere, A kişinin kastettiği gemi, B kişisine ait geçmiş tüm bilgi birikimi/yetişmiş olduğu kültür ortamı/dilsel kapasitesi vb. etmenlerin süzgecinden geçerek zihnindeki bir kavrama dönüşür ve üçgenin C köşesindeki "bir nesne olan gemi" bundan bağımsızdır. Diğer bir deyişle, gösterilenle gönderge arasında doğrudan bir ilişki vardır; ancak gösterilenle gösterilen aslında ayrı ayrı şeylerdir (Çiçek, 2016).

İkinci bir örnek olarak, T.İ.L.K.İ. gösterenini semiyotik üçgen üzerinde inceleyelim.

Bu örnekte gösteren T.İ.L.K.İ. sözcüğü, argoda "kurnaz" anlamına gelen "/tilki/" gösterileni olarak anlamlandırılabilirken, bu üçgenin göndergesi "bir canlı türü olan tilki"dir. Çiçek'in görüşünü yinelemek gerekirse "Bir göstergenin gösterilen (anlam) kısmı, belirttiği (gösterdiği) nesnelerin tam ve eksiksiz bir betimlemesi değildir; bir bakıma, sadece dilin diğer göstergelerine oranla bu anlamı en iyi yansıtan, ayırt edici çizgiler sunan bölümüdür". Yukarıdaki örnek üzerinden devam etmek gerekirse, B kişisi yaşadığı kişisel tecrübeler, yetiştiği kültür, meslek, yaş, cinsiyet vb. etmenlerin etkisinde olacağından, A kişinin aslında "bir canlı türü olan tilki"yi kastederek B kişisine ilettiği T.İ.L.K.İ. sözcüğünü, argodaki "kurnaz kişi" anlamı ile algılaması mümkündür. Bir başka ifadeyle, gösterilenle gönderge arasında doğrudan bir ilişki vardır; ancak gönderge ile gösterilen ayrı ayrı şeylerdir (Çiçek: s.140). Bir göstergenin gösterilen (anlam) kısmı, belirttiği (gösterdiği) nesnelerin tam ve eksiksiz bir betimlemesi değildir; bir

bakıma, sadece dilin diğer göstergelerine oranla o an için bu anlamı en iyi yansıtan, ayırt edici çizgiler sunan bölümüdür (Ducrot ve Todorov: 1972:317-318). Göndergenin anlamı ise, göstergenin yöneltildiği zaman, uzam, bağlam ve kullanıcıya bağımlı olduğu oranda değişmekte, aksi durumda tek başına ele alındığında ise göstergenin sadece tek bir anlamı olabilmektedir (Ducrot ve Todorov: 1972:317-318). Kısacası yukarıda bahsi geçen Richards ve Ogden'e ait semiyotik üçgenin bizlere anlatmak istediği, kavramın, anlamı da kapsayan, kültürel ve kişisel deneyimlerin de eklemlendiği zihinsel bir tasarım olduğudur (Bozkurt, 2018).

Demir, bu sürece farklı bir bakış açısı getirmekte ve göstergebilimin çocukların dil ediniminde de başvurduğu bir yönetime benzetmektedir. Benzer bir göstergebilimsel sürecin çocukların dil edinim sürecinde de geçerli olduğunu söyleyen Demir, bunu şu şekilde ifade etmektedir:

(...) Dilin ilk ve ne zaman ortaya çıktığı bilinmemekle birlikte, çocukta dilin gelişme sürecinin takip edilmesi, bu konuda bir fikir verebilir. Öncelikle çocuk, somut bir nesnenin adını öğrenir. Daha sonra bu adı, sadece o nesne için değil, ona benzeyen tüm nesnelere içine alan bir kümeyi de kapsayacak şekilde kullanır. Sözcüğe verdiği bu geniş anlamı, zaman içinde ayrıntıya inerek daha sınırlı bir hale getirir. Böylece oluşan yeni küçük kümeler de yeni adlar vererek sözcük dağarcığını geliştirir. (...) (Demir, 2009).

Semantikbilimin/Göstergebilimin bu türden konuları, terminoloji ve sözlük çalışmalarını da doğrudan etkilemektedir, zira sözlük ve terim üretim süreci, anlam ve kavram gelişiminden ayrı tutulamaz. Sözlük oluşturma sürecinde bir sözcüğün bütün anlamları önem kazanırken, terminoloji çalışmasında amaç, dildeki bir gösterenin, çağrıştırdığı diğer tüm anlamlarından kurtararak, tek bir göndergeye dönüştürülmesini ve standartlaştırılmasını sağlamaktır. Sözcük, ancak bu sayede bir terime dönüşmüş sayılır.

Türkçe'de bilhassa son yüzyılda denizcilik üzerine çok sayıda terminoloji ve neticesinde sözlük çalışması yapılmıştır. Dr. Münip Baş ve Kpt. Barış Tozar'ın kaleme aldığı "Standart Denizcilik Seyir Sözlüğü", Kpt. Refik Akdoğan'a ait "Türkçe-İngilizce Ansiklopedik Denizcilik Sözlüğü", Sezar Atmaca'nın "Denizcilik Alfabetesi", Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme

Bakanlığı'na ait "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Sözlüğü", Metin Karayazgan'ın kaleme aldığı "Denizci Sözlüğü (Gemici Dili)" ve Cem Gürdeniz'e ait "Deniz Kuvvetleri İçin Deniz Terimleri Sözlüğü" eserleri yapılan bu çalışmalara örneklerdir.

Bu çalışmaya konu olan marina terminolojisi ise, yukarıda örnekleri verilen çalışmalarda kısmen yer almış olsa da, ayrıca incelenmesi gereken ve kendine has bir artalan bilgisi gerektiren, özel bir kavramlar bütünüdür.

1.1.3 Marina Terminolojisi

Türk dili tarihi boyunca çok sayıda komşu dille alışveriş içerisinde olmuş, Türk denizcilik dili de bundan nasibini almıştır. Yapılan sözlük ve terminoloji çalışmalarına bakıldığında bugün Türkçe'deki denizcilik terimlerinin birçoğunun alıntılandığını, direkt olarak kopyalandığını ya da Türkçe'ye uyarlandığını söylemek mümkündür. Aşağıda, yat sahiplerinin bir marında ihtiyaç duyacağı terimlerin bir listesi bulunmaktadır. Bu listeye çok sayıda farklı sözcük eklenebilir, ancak bu çalışmada bir marında en sık kullanılan kavramlar üzerinde durulmuştur. Buna göre marinalarda sıklıkla kullanılan kavramlar ve açıklamaları aşağıdaki gibidir.

İskele: Deniz taşıtlarının yanaştığı, çoğu tahta ve betondan yapılmış, denize doğru uzanan yer. (TDK)

Alarga: Sahilde bulunmayan, açıkta bekleyen.

Alargaya çıkmak: Bir teknenin sahilden uzaklaşıp, açığa çıkarak yatması.

Atık alım iskelesi: Teknelerin atık vermek için yanaştıkları iskele.

Depo: Tekne sahiplerinin bot, motor vb. eşyalarını muhafaza edebileceği kapalı ve korunaklı alanlar.

Römork: Başka bir taşıt tarafından çekilen motorsuz taşıt. (TDK)

Şamandıra: 1. Halkalarına tekne bağlamak için limanda demirlenmiş olan, içi boş, her yanı kapalı, çoğunlukla metalden yapılan fiçı vb., yüzer top. 2. Denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi veya geçiş yolunu haber vermeye yarayan yüzer cisim. (TDK)

Dip tarama: Deniz, nehir, kanal tabanındaki çamurun kazılarak gemilerin ilerlemesi veya yanaşması için derinlik kazandırılması işlemi. (İng. dredging)

Rıhtım: Bir akarsu veya deniz kıyısında doldurularak yapılmış, gemilerin indirme bindirme veya yükleme boşaltma yapabileceği yer. (TDK)

Mendirek: Kıyılarda dalgakıranla yapılmış liman. (TDK)

Tonoz: Yat limanlarında ve iskelelerde tekneleri bağlamak amacıyla deniz dibine kurulan beton bloklardan oluşan sistem.

Yat: Özel gezinti gemisi. (TDK)

Dalgakıran: Kıyıdaki yapıları, tekneleri, dalgaların yıpratıcı etkisinden korumak veya gemilerin yük alıp boşaltmasını sağlamak amacıyla liman ve iskele önlerine yapılan uzun set. (TDK)

Tekne bağlama: Tekne sahiplerinin teknelerinin her türlü hava koşulunda güven içinde barınabileceği, bakım ve onarımını yaptırabileceği, elektrik ve su gibi ihtiyaçlarını karşılayabileceği marinalara ücret karşılığında bağlanması işlemi.

Bağlama Limanı: Teknelerin kayıtlı olduğu ve tüm tescil işlemlerinin yapıldığı limana denir.

Sigorta: Tekneleri marinada yaşanabilecek her türlü olumsuz duruma karşı korunması için sigorta şirketleri tarafından düzenlenen belge.

Türk Limanları Yat Kayıt Belgesi/Transit Log: Yabancı bayraklı yatların Türk karasularında dolaşma ve Türk limanlarına giriş yapmasına olanak tanıyan belge.

Bağlama Kütüğü Ruhsatnamesi: Teknelerin kaydedildiği, içerisinde tekne sahiplik bilgilerinin ve tekneye dair bilgilerin bulunduğu ruhsatname.

Su kesimi: Teknenin su hattı çizgisinden en alt noktasına olan uzunluğu temsil eder.

En: Teknenin en geniş noktasındaki enidir.

Gövde boyu/Su hattı boyu: Tekne sudayken tekne gövdesinin pruvada suya temas ettiği en uç nokta ile kıç tarafta suya temas ettiği en geri nokta arasındaki mesafedir.

Tam boy: Teknenin orta hattında bodoslama ve kıç arasındaki mesafeyi temsil eder.

Askıya alma: Teknelerin alt yıkama, zehirli boya vb. bakım işlemleri için gezervinçle askıya alınması işlemidir.

Karaya alma: Teknelerin jelkot tamiri, ozmoz tedavisi, karina, borda ve üst güverte tamiri, tekne altı zehirli boya uygulamaları, elektrik-elektronik ekipman bakımları, ana makine, jeneratör gibi teçhizatların bakım ve tamiratları ile torna ve kaynak işlemleri, yelken ve döşeme onarım vb. işlemler için çekek sahasına alınması.

Pedestal Kutusu: Marinalarda bağlı yatlara elektrik ve su gibi hizmetlerin verilmesini sağlayan servis kutularıdır.

Kontör: Ön büro çalışanları tarafından teknenin bağlı olduğu pedestal kutusuna yüklenmek üzere, tekne sahibinin pedestal kartına yüklenen elektrik ve su miktarını temsil eden sayı.

Pis Su/Atık su: Teknelerin ürettiği gri ve siyah suyun genel adıdır.

Gri Su: Mutfak, lavabo, duş ve çamaşır yıkamada kullanılan sudur.

Siyah Su: İnsan dışkılarından oluşan sıvı ve katı tuvalet atıklarıdır.

Sintine: Teknede, tekne içinden sızan sularla makine ve kazan dairelerinden akan yağ yakıtların toplandığı en alt bölmedir.

Sintine suyu: Teknenin sintinesinde biriken atığa denir.

Mavi Kart: Teknelerde üretilen pis su ve sintinenin bir atık alım tesisinde bertaraf edilmesi sırasında, alınan atık suyun miktarının işlendiği kart.

Gezer vinç: Teknelerin karaya alınması işleminde çekek yerinde kullanılan vinçlerdir. (Atik, 2019)

Payanda: Teknelerin karaya alındıktan sonra bakım için konumlandırıldığı çoğunlukla tahtadan yapılmış iskeleler.

Çekme alanı/yeri: Marinalarda teknelerin deniz içine indirilmiş kızak üzerine oturtularak karaya alındığı; genel olarak çekme ve atma, alt yıkama, zehirli boya vb. bakım onarım işlemlerinin gerçekleştiği, çekek şefinin denetimindeki kara alanına verilen isim.

Hangar: Marinalarda tekneleri barındırmaya yarayan kapalı alan.

Lift havuzu: Karaya çıkacak ya da denize inecek olan teknelerin işleme alınmak üzere alındığı havuz.

Lift operasyonu: Yatların suya indirilmesi ve sudan çıkartılması için gezer vincin işletilmesi ve teknelerin yangın ve can güvenliği mevzuatının tüm

gereksinimlerinin yanı sıra marina politikaları ve prosedürleri ile uyumlu belirlenmiş çekek alanlarına taşınması işlemidir. (Atik, 2019)

Çekme Operatörü: Marinaların çekek alanında her türlü operasyonun yürütülmesinden ve çekek alanındaki makine ve cihazların bakım ve tutumundan sorumlu kişi.

Alt yıkama: Tekne kabuğunun kekamoz ve yosunlardan arındırılması için basınçlı suyla yıkanması işlemi.

Çekme ve atma: Marinalarda teknelerin karaya alınması ve denize indirilmesi işlemleri.

Gemici: Teknelerin emniyetli bir şekilde yanaşmasını ve her türlü hava koşulunda emniyetli bir şekilde bağlı olduklarından emin olmak, yanaşma, elektrik-su kullanımı ile ilgili verilen kayıtları yapmak, kullanımına ve sorumluluğuna verilen tüm ekipmanın sürekli çalışır ve bakımlı olduğundan emin olmakla görevli marina personelidir. (Atik, 2019)

Palamarcı: Görevi, yanaşma, kalkma vb. sırasında gemiden verilen palamarı iskeleye, şamandıraya takma, çıkarma olan kimse. (TDK)

Palamar halatı: Gemileri iskele, rıhtım veya şamandıraya bağlamaya yarayan kalın halat. (TDK)

Kule: Teknelerin marinaya giriş ve çıkışlarını gözetlendiği liman ağzındaki yüksek yapı.

Liman ağzı: Marinalara giriş yapılan dar boğaz.

Telsiz: VHF 156 Mhz ve 174 Mhz arası bantlarda denizcilik gezici hizmetine tahsis edilen frekansları, izin verilen sürüm sınıfları ile kullanan istasyonu oluşturan aygıtlar kümesine denir. (Atik, 2019)

Marina servis botu: Marinada müşterilerin ve VIP şahısların transferine yardımcı olan, yarışlarda emniyet botu olarak kullanılan ve yedekleme hizmeti veren botlardır. (Atik, 2019)

Tekerlekli yangın pompası: Taşınabilir tekerlekli yangın pompası kara alanında bulunan yangın hidrantları dışında yüzer iskelelerin üzerinde oluşabilecek herhangi bir yangına müdahale edebilmek amacı ile kullanılan yangın söndürme cihazıdır. Üzerinde mazot ya da benzin ile çalışan motoru

bulunan sistem, deniz suyunu emici hortumu sayesinde emer ve nozulü sayesinde yangın alanına püskürtür. (Atik, 2019)

Atık alım pompası: Marina içerisinde tekne sahiplerine katı atık toplama tesisi, tuvalet suyu ve benzeri atık suları toplama ve vakum sistemi ile boşaltma sistemi. (Atik, 2019)

Yangın dolabı: İskele ve rıhtımlar üzerinde yangına müdahale amaçlı bulundurulmuş su söndürme sistemlerinin bulunduğu dolaplar. (Atik, 2019)

Tonoz halatı: Teknelerin kıçtankara yüzer iskelelere yanaşmasında teknenin geriye doğru gelip iskeleye çarpmaması için tonoz bloğundan çıkıp, teknenin başına doğru gelen halat. (Atik, 2019)

Tonoz bloğu: Tonoz blokları yüzer iskeleleri ve bağlama halatlarını deniz dibine sabitlemek amacı ile yerleştirilen, içerisinde metal yapı bulunan beton kütleler. (Atik, 2019)

Yedekleme: Bir teknenin marina içinde ya da dışında motoru çalışmadan, palamarcı tarafından servis botuyla çekilmek suretiyle su üzerinde yürütülmesi işlemine verilen ad.

Tekne taşıyıcı: Yüksek kapasitedeki yüklerin kolaylıkla taşınmasını sağlayan tekerlekli tekne beşiği. (Atik, 2019)

Tekne beşiği/payanda: Karada inşa ve tamir işleri için teknenin karada durmasını sağlayan ahşap ya da metalden imal edilmiş destekler. (Atik, 2019)

Dalgıç: Marinalarda, dalarak suya düşen nesnelere çıkaran ya da tonoz kontrolü yapan kişi.

Kıçtankara olmak: Bir geminin sahile dik konuma getirilip, kıç tarafından kara ile temas ettirilmesi.

Baştankara olmak: Bir geminin sahile dik konuma getirilip, baş tarafından kara ile temas ettirilmesi.

Basınçlı su makinesi: Tekneler karaya alındığında teknenin altının deniz kabuklarından temizlenmesi işlemi için kullanılan makinedir. (Atik, 2019)

Akaryakıt tesisi: Teknelerin yakıt aldığı istasyona denir. (Atik, 2019)

Baba: Gemi veya iskelede halat volta etmek için kullanılan silindirik biçimli sabit gereç.

Koçboynuzu: Üzerine ip ya da halat iliştirmeye yarayan, iki kulaklı ağaç veya metal çengel. (TDK)

Avara olma: Bir teknenin yanaşmış olduğu yerden ayrılması.

Giriş yapma: Bir teknenin marinaya giriş yapması.

Deniz bağlama sözleşmesi: Marinalarda bir teknenin günlük, aylık ya da yıllık olarak denizde konaklaması için imzalanan sözleşme.

Kara park: Marinalarda bir teknenin günlük, aylık ya da yıllık olarak karada konaklaması için imzalanan sözleşme.

Usturmaça: Her tür deniz aracının rıhtım, iskele gibi yerlere yanaşmaları sırasında olabilecek çarpmaları önleyici nitelikte halat, ağaç, lastik, plastik gibi esnek malzemeden yapılmış, sabit veya taşınabilir yastık. (TDK)

Pasarella: Tekneyle iskele ya da rıhtım arasındaki köprü.

Sanitary: Marinalardaki duş ve WC'lerin genel adı.

Deniz feneri: Kıyıların tehlikeli yerlerinde, bazı kaya ve adacıkların üzerinde geceleri deniz taşıtlarına yol gösteren, tepesinde güçlü bir ışık kaynağı olan fener. (TDK)

İKİNCİ BÖLÜM

2.1 YÖNTEM ve KISITLAR

Bu araştırmada keşifsel araştırma yöntemi izlenmiş, yüz yüze görüşme sırasında sorular sözlü olarak sorulmuş, kısacası nitel bilgi toplama yöntemi kullanılmıştır. Soruların yöneltildiği kişilerin bir kısmı ses kaydı alınmasına izin vermişken, bir kısmı izin vermemiştir. Bu nedenle bilgi edinme süreci kimi zaman yüz yüze sesli görüşme yaparak, kimi zamansa tekne sahipleri ve kaptanlarının soruları sözlü olarak yanıtlamasıyla tamamlanmıştır.

İzmir'in Sığacık İlçesi'nde bulunan Teos Marina İşletmesi'nde deniz ya da kara sözleşmesi bulunan yat sahipleri ve kaptanları ile izinleri alınmak kaydıyla yapılan yüz yüze görüşmelerde, bir önceki bölümde tasnif edilen, marinalarda en sık kullanılan 48 kavram, dolaylı yoldan sorulmuş ve alınan yanıtlar not edilmiştir. Bu sayede araştırmanın öznesi olan yat sahipleri ve kaptanların marina terminolojisine algısı gerçekçi bir biçimde ortaya konmaya çalışılmıştır. Bunun için Teos Marina'daki tüm iskele ve rıhtımlar

tek tek gezilerek, o anda teknelerinde bulunan yat sahiplerine araştırmaya katılım göstermek isteyip istemedikleri sorulmuş, katkıda bulunmak isteyen katılımcılara sorular ynelti miştir. Katılımcıların hepsi, kendilerine yöneltilen soruları araştırmacıyı da davet etmek suretiyle kendi teknesinin içerisinde yanıtlamıştır. Böylece araştırmanın konusu olan "marinada sık kullanılan kavramların" müşteriler tarafından en doğal ortamında algılandığını söylemek mümkündür. Araştırmanın katılımcılarının bu sorulara verdiği yanıtların bir kısmı ses kaydı yapılarak, bir kısmı ise not tutularak alınmıştır.

Araştırmanın yalnızca İzmirdaki tek bir marinateda yapıyor olması, araştırmanın en büyük kısıtlarından biridir. Bir diğer kısıt ise, Teos Marina'daki 480 teknenin sahibinin tümüne ulaşmada zorluk çekilmesi, ulaşılabilen müşteri ve kaptanların kiminse soruları yanıtlamak istememesi olmuştur. Bu da soruların yöneltildiği kişi sayısının 50 kişi ile sınırlı tutulmasına sebep olmuştur. Araştırmanın gelecek araştırmalara veri oluşturacak ön hazırlık niteliğindeki bilgileri yansıtması hedeflendiğinden, kişi sayısının sınırlı tutulmasında bir sakınca görülmemiştir.

Araştırmada marina müşteri portföyüne yöneltilen sorular, yukarıda tanımlarının bulunduğu kavramlar arasından marinalarda en sık kullanıldığı düşünülen 48 adet kavrama dair sorulardır. Gelecekte yapılacak daha kapsamlı bir çalışmada, ihtiyaa göre bu araştırmada kullanılan kavram sayısı arttırılabilir.

Veri toplama sırasında 48 adet sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisi ve kaptan tamamen rastgele seçilmiş olup, ikinci bir araştırmada yine rastgele seçilecek farklı bir 50 kişilik gruptan farklı veriler elde edilmesi sorunsalından söz edilebilir. Ancak teknelerini marinalarda bağlayan müşteri portföyünün en azından çoğunluğundan bu araştırmadakine paralel yanıtlar alınacağı düşünmektedir. Bu yönden araştırmanın verileri, ileride yapılacak daha kapsamlı bir araştırmaya en azından ışık tutacak niteliktedir.

Bu araştırma ileride bu konuda daha yapılacak daha kapsamlı araştırmalara örnek teşkil etmesi ve araştırmacılara perspektif sağlaması bakımından önemli olmakla birlikte, diğer marinalarda da ortaya çıkabilecek kavram algısını anlamaya yardımcı olabilecek verileri içermektedir. Ancak yine de yalnızca Teos Marina çerçevesinde tümevarıma dayalı bir yorumlama yapılmıştır. Araştırmanın verileri analiz bölümünde gruplar halinde listelenip, yorumlanmıştır.

Katılımcılara yöneltilen sorular sırasıyla aşağıdaki gibidir:

1. Teknenizin yanaştığı, çoğu tahta ve betondan yapılmış, denize doğru uzanan yere ne dersiniz?
2. Teknelerin bağlandığı marina içerisindeki beton kıyı yapısına ne dersiniz?
3. Sahilde bulunmayan, açıkta bekleyen tekneleri ifade etmek için ne dersiniz?
4. Marinalarda siz tekne sahiplerinin bot, motor vb. eşyalarını muhafaza edebileceği kapalı ve korunaklı alanlara ne dersiniz?
5. Denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi ya da geçiş yolunu haber vermeye yarayan yüzer cisme ne dersiniz?
6. Marinada dalgakıranlarla yapılmış limana ne dersiniz?
7. Marinada, iskelelerde teknenizi bağlamak amacıyla deniz dibine kurulan beton bloklardan oluşan sisteme siz ne dersiniz?
8. Marinadaki tekneleri dalgaların yıpratıcı etkisinden korumak amacıyla yapılan uzun sete ne dersiniz?
9. Teknenizin kayıtlı olduğu ve tüm tescil işlemlerinin yapıldığı limana ne dersiniz?
10. Teknenizin içerisinde tekne sahiplik bilgilerinin ve tekneye dair bilgilerin bulunduğu ruhsatnameye/evrağa ne dersiniz?
11. Teknenizin atık vermek için yanaştığı alana siz ne dersiniz?
12. Teknenizin marinaya bağlanması için ön büro tarafından sizden istenen, teknenizin her türlü olumsuz koşula karşı korunması için çıkartılan belgeye ne dersiniz?

13. Teknenizin alt yıkama, zehirli boya vb. bakım işlemleri için kısa süreliğine gezer vinçle havada tutulması işlemine ne dersiniz?
14. Teknenizin jelkot tamiri, ozmoz tedavisi, karina, borda ve üst güverte tamiri, tekne altı zehirli boya uygulamaları, elektrik-elektronik ekipman bakımları, ana makine, jeneratör gibi teçhizatların bakım ve tamiratları ile torna ve kaynak işlemleri, yelken ve döşeme onarım vb. işlemler için sudan çıkarılması işlemine ne dersiniz?
15. Teknenizin bakım işlemleri için çıkarıldığı kara alanına ne isim veriyorsunuz?
16. Teknenizin elektrik ve su hizmeti aldığı kutu şeklindeki cihaza ne dersiniz?
17. Elektrik ve su yüklediğiniz karta siz ne diyorsunuz?
18. Teknenizin ürettiği atığa ne dersiniz?
19. Teknenizin mutfak, lavabo, duş ve çamaşır yıkama sonrası ortaya çıkan çıkan suya ne dersiniz?
20. Teknenizin tuvalet atığına ne dersiniz?
21. Teknenizin en dipteki haznesinde biriken ve motor yağıyla karışık suya ne dersiniz?
22. Atık olarak verdiğiniz suyun işlendiği karta ne dersiniz?
23. Teknenizin karaya alınması işleminde kullanılan iş makinesine ne dersiniz?
24. Teknenizin karada sabit şekilde durmasını sağlayan iskelemsi yapıya ne dersiniz?
25. Çekek alanında teknelerin etrafını kapatacak büyüklükteki, kapalı alanda çalışma olanağı veren yere ne dersiniz?
26. Teknenizin karaya çıkma işlemi öncesinde ve denize inme işlemi sırasında denize ilk indiğinde bulunduğu, çekek sahasının bitişiğindeki deniz alanına siz ne diyorsunuz?
27. Marinanın çekek alanında her türlü operasyonun yürütülmesinden ve çekek alanındaki makine ve cihazların bakım ve tutumundan sorumlu personele ne dersiniz?

28. Tekne kabuğunun kekamoz ve yosunlardan arındırılması için basınçlı suyla yıkanması işlemine ne isim verirsiniz?
29. Teknenizin karaya alınması ve denize indirilmesi işlemini ne şekilde ifade edersiniz?
30. Tekne sahibi olarak tekneniz için marinayla yaptığınız herhangi bir anlaşmayı ifade ederken hangi sözcüğü kullanırsınız?
31. Teknenizin emniyetli bir şekilde yanaşmasında ve her türlü hava koşulunda emniyetli bir şekilde bağlı olmasında yardımcı olan marina personeline ne dersiniz?
32. Teknenizi iskele, rıhtım veya şamandıraya bağlamaya yarayan kalın halata ne dersiniz?
33. Teknelerin marinaya giriş ve çıkışlarının gözetlendiği liman ağzındaki yüksek yapıya ne dersiniz?
34. Marinaya deniz tarafından giriş yaptığınız noktaya ne diyorsunuz?
35. Marinada palamarcı ve ön büro personeliyle iletişime geçmede kullandığınız teknenizde bulunan cihaza ne dersiniz?
36. Marinada palamarcının kullandığı bota ne dersiniz?
37. Teknenizin marina içinde ya da dışında motoru çalışmadan, palamarcı tarafından servis botuyla çekilmek suretiyle su üzerinde yürütülmesi işlemine ne dersiniz?
38. Marinalarda, dalarak suya düşen nesnelere çıkararak ya da tonoz kontrolü yapan personele siz ne dersiniz?
39. Teknenizin kıç tarafından kara ile temas ettirilerek karaya bağlanmasını nasıl ifade edersiniz?
40. Teknenizin baş tarafından kara ile tema ettirilerek karaya bağlanmasını nasıl ifade edersiniz?
41. Tekneniz için yakıt aldığınız yere ne dersiniz?
42. İskele ve rıhtım üzerinde sabit bulunan, teknenizin halatını iştirirmeye yarayan, genellikle metal olan aksama ne dersiniz?
43. Teknenizin marinadan ayrılmasına ne dersiniz?
44. Teknenizin günlük, haftalık, aylık ya da yıllık olarak karada konaklaması için imzaladığınız sözleşmeye ne dersiniz?

45. Teknenizin günlük, haftalık, aylık ya da yıllık olarak denizde konaklaması için imzaladığınız sözleşmeye ne dersiniz?
46. Teknenizin iskele ya da rıhtıma yanaşması sırasında olası çarpmaları önlemek amacıyla tekne etrafına yerleştirilen sabit ya da taşınabilir yastıklara ne isim verirsiniz?
47. Teknenize binmek için iskele ya da rıhtımla tekneniz arasındaki köprüye ne isim verirsiniz?
48. Marina içerisindeki duş ve tuvaletlere ne isim verirsiniz?

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1 VERİ VE ANALİZ

Araştırmanın veri toplama safhası, Teos Marina İşletmesi'nin müşteri portföyünden olan 50 tekne sahibi ve kaptanının marinalarda sıklıkla kullanılan 48 kavrama olan algısını ortaya koymaya yönelik olarak yöneltilmiş 48 adet dolaylı sorudan oluşmaktadır.

Yöneltilen sorular ve toplanan veriler sırasıyla, "marinalarda sunulan hizmetleri tanımlamaya yarayan soru ve kavramlar", "marinalarda kullanılan cihaz, araç ve gereçleri tanımlamaya yarayan soru ve kavramlar", "marinalardaki alt yapı ve üst yapı unsurlarını tanımlamaya yarayan soru ve kavramlar" ve "marinalarda sunulan çeşitli hizmetlere dair sık kullanılan kavramları ifade etmeye ve tanımlamaya yarayan soru ve kavramlar" olarak dört başlık altında gruplandırılarak incelenecektir.

3.1.1 Marinalarda Sunulan Hizmetleri Tanımlamaya Yarayan Soru ve Kavramlar ile İlgili Toplanan Verilerin Analizi

Marinalarda sunulan hizmetleri tanımlamaya yarayan soru ve kavramlara dair katılımcılara yöneltilen sorular ve alınan yanıtlar aşağıda sırayla incelenmiştir.

SORU 1: *Marinalarda siz tekne sahiplerinin bot, motor vb. eşyalarını muhafaza edebileceği kapalı ve korunaklı alanlara ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinanın sunduğu "depo" hizmetini "Tekne sahiplerinin bot, motor vb. eşyalarını muhafaza edebileceği kapalı ve korunaklı alanlar" olarak tanımlamaktayız. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 2'si soruya "Bilmiyorum" yanıtını verirken, 1'i soruyu "Kişisel Depo", 1'i "Ambar", 1'i "Yatçı Deposu", kalan 45'i ise "Depo" olarak yanıtlamıştır.

SORU 2: *Tekne sahibi olarak tekneniz için marinayla yaptığınız herhangi bir anlaşmayı ifade ederken hangi sözcüğü kullanırsınız?*

ANALİZ: Marinalarda verilen hizmetlerin resmiyete dökülmesi amacıyla karşılıklı olarak yapılan anlaşmaya genel tabiriyle "sözleşme" denilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i soruyu "Bağlama Sözleşmesi", 1'i "Bağlama Anlaşması", 1'i "Yıllık, Aylık ya da Günlük Sözleşme", 5'i "Hizmet Sözleşmesi", 5'i "Anlaşma", 37'si ise "Sözleşme" olarak yanıtlamıştır.

SORU 3: *Teknenizin alt yıkama, zehirli boya vb. bakım işlemleri için kısa süreliğine gezer vinçle havada tutulması işlemine ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Bu soruda müşterilere teknelerin alt yıkama, zehirli boya vb. bakım işlemleri için gezervinçle "askıya alınması" işlemine ne dedikleri sorulmuştur. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i soruyu "Lifting", 1'i "Çekme", 1'i "Askıda Bekleme", 1'i "Askıda Kalma", 1'i "Askı", 5'i "Askı İşlemi", 40'ı ise "Askıya Alma" olarak yanıtlamıştır.

SORU 4: *Teknenizin jelkot tamiri, ozmoz tedavisi, karina, borda ve üst güverte tamiri, tekne altı zehirli boya uygulamaları, elektrik-elektronik ekipman bakımları, ana makine, jeneratör gibi teçhizatların bakım ve tamiratları ile torna ve kaynak işlemleri, yelken ve döşeme onarım vb. işlemler için sudan çıkarılması işlemine ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Bir marinada bağlı olan teknelerin soruda belirtilen işlemler için sudan çıkarılması işlemi genel olarak "karaya alma/çıkarma" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i soruya "Yıllık Bakım", 1'i "Alt Temizliği", 1'i "At-Çek İşlemi", 1'i "Çekme İşlemi", 2'si "Çekme İşlemi", 3'ü "Çekme Atma İşlemi", 1'i "Karaya Çeki

İşlemi", 1'i "Lifte Alma", 2'si "Kara Park İşlemi", 1'i "Karaya Çıkarma İşlemi", 1'i "Karaya Çıkma", 35'i "Karaya Alma" olarak yanıtlamıştır.

SORU 5: *Tekne kabuğunun kekamoz ve yosunlardan arındırılması için basınçlı suyla yıkanması işlemine ne isim veriyorsunuz?*

ANALİZ: Bu soruda marinaların çekek sahasında çekek operatörü tarafından sunulan "alt yıkama" işlemine ne dedikleri sorulmuştur. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i soruya "Basınçlı Yıkama" yanıtını verirken, 1'i "Yıkama", 1'i "Tazyikli Suyla Yıkama", 1'i "Kumlama", 1'i "Karina Temizliği", 2'si "Zehirli Boya Atma", 1'i "Alt Temizliği", 1'i "Gövde Temizliği", 41'i ise "Alt Yıkama" olarak yanıtlamıştır.

SORU 6: *Teknenizin karaya alınması ve denize indirilmesi işlemine ne şekilde ifade ediyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda yaygın olarak birlikte verilen ve tek kara park sözleşmesi altında toplanan bu iki işlem "çekme ve atma işlemi" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i soruya "At-Çek" yanıtını verirken, 1'i "Karaya Çekek İşlemi", 2'si "Bakım İşlemi", 2'si "Karaya Alma ve Denize İndirme İşlemi", 1'i "Bakıma Girme İşlemi", 1'i "Karaya Girme ve Çıkma İşlemi", 1'i "Çıkarma ve İndirme", 3'ü "Atma Çekme", 38'i ise "Çekme ve Atma" yanıtını vermiştir.

SORU 7: *Teknenizin marina içinde ya da dışında motoru çalışmadan, palamarcı tarafından servis botuyla çekilmek suretiyle su üzerinde yürütülmesi işlemine siz ne dersiniz?*

ANALİZ: Marinalarda, marina içinde ya da dışında motoru çalışmayan teknelerin palamarcı tarafından su üzerinde yürütülmek suretiyle, karaya alınmasını gerektirecek bir arızası varsa çekek havuzuna, karaya alınmasını gerektirecek herhangi bir arızası mevcut değilse bağlama mevkiine kadar götürülmesi işlemi için "yedekleme" sözcüğü kullanılmaktadır. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 3'ü "Çekme", 1'i "Palamar Desteği", 1'i "Palamar Çekiş Desteği", 2'si "Bilmiyorum", 1'i "Tekneyi Çektirme", 42'si "Yedekleme" yanıtını vermiştir.

3.1.2 Marinalarda Kullanılan Cihaz, Araç ve Gereçleri Tanımlamaya Yarayan Soru ve Kavramlar

Marinalarda kullanılan cihaz, araç ve gereçleri tanımlamaya yarayan soru ve kavramlara dair katılımcılara yöneltilen sorular ve alınan yanıtlar aşağıda sırayla incelenmiştir.

SORU 8: *Teknenizin elektrik ve su hizmeti aldığı kutu şeklindeki cihaza ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marina müşterileri, teknelerinde kullanmak üzere ön bürodan satın aldıkları elektrik ve su kontörlerini pedestal kartlarına yükletmekte ve sonrasında bu kartlarını iskele ve rıhtımlarda bulunan "pedestal kutusu" da denen "servis kutularına" okutarak, satın aldıkları kontörleri aktararak elektrik ve su kullanımını gerçekleştirmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 2'si "Bilmiyorum", 1'i "Elektrik ve Su Pedestali", 1'i "Yardımcı Kutu", 1'i "Elektrik-Su Kutusu", 1'i "Box", 9'u "Pedestal Kutusu", 35'i ise "Pedestal" şeklinde yanıtlamıştır.

SORU 9: *Elektrik ve su yüklettiğiniz karta siz ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marina müşterilerinin pedestal hizmetinden faydalanabilmesi için öncelikle ön büroya giderek "pedestal kart" adı verilen kartlarına kontör yükletmeleri gerekmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 9'u "Pedestal Kartı", 16'sı "Elektrik ve Su Kartı", 25'i "Kart" yanıtını vermiştir.

SORU 10: *Atık olarak verdiğiniz suyun işlendiği karta ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marina müşterilerinin teknelerinde biriken pis su ve sintine suyunu atık istasyonunda vermesi sırasında atık tankı tarafından ölçülen atık hacminin işlendiği kart "Mavi Kart" olarak tanımlanmaktadır. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinin 50'si de soruya "Mavi Kart" yanıtını vermiştir.

SORU 11: *Teknenizin karaya alınması işleminde kullanılan iş makinesine ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin karaya alınması işleminde "gezer vinçler" kullanılmaktadır. Bu sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden

34'ü "Vinç", 6'sı "Lift", 1'i "Travelift", 9'u ise "Gezer Vinç" yanıtını vermiştir.

SORU 12: *Teknenizin karada sabit şekilde durmasını sağlayan iskelemsi yapıya ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda karaya alınan tekneler, çekek alanında "tekne beşiği" ya da "payandalar" üzerine konumlandırılmaktadır. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 1'i "Beşik", 3'ü "Tekne Beşiği", 46'sı ise "Payanda" yanıtını vermiştir.

SORU 13: *Teknenizi iskele, rıhtım veya şamandıraya bağlamaya yarayan kalın halata ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda tekneleri iskele ya da rıhtıma bağlamaya yarayan halat "palamar halatı" olarak isimlendirilmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 1'i "Baş koltuk ve Kıç koltuk Halatı", 3'ü "Koltuk Halatı", 3'ü "Kıç Halatı", 1'i "Kıç Palamar Halatı", 12'si "Tonoz Halatı", 1'i "Kıyı Halatı", 23'ü "Palamar Halatı", 1'i "Bağlama Halatı", 1'i "Iskota Halatı", 4'ü "Halat" yanıtını vermiştir.

SORU 14: *Marinada palamarcı ve ön büro personeliyle iletişime geçmede kullandığımız teknenizde bulunan cihaza ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marina içinde ve dışında tekne sahipleriyle marina personeli arasındaki iletişimi sağlamaya yarayan elektronik cihaza "telsiz" denilmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruda 1 kişi "VHF", 1 kişi "Radyo" yanıtını verirken, kalan 48 kişi "Telsiz" yanıtını vermiştir.

SORU 15: *Marinada palamarcının kullandığı bota ne dersiniz?*

ANALİZ: Marina içerisinde palamarcının kullandığı bot genel olarak "palamar servis botu" olarak ifade edilmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 41 kişi "Palamar Botu" yanıtını verirken, 1 kişi "Bilmiyorum", 1 kişi "Palamar Destek Botu", 3 kişi "Bot", 1 kişi "Joker Bot", 2 kişi "Servis Botu", 1 kişi "Dingi" yanıtını vermiştir.

SORU 16: *Teknenizin altının yıkanması için kullanılan makineye ne dersiniz?*

ANALİZ: Marinaların çekek sahalarında tekne kabuğunun temizlenmesi amacıyla kullanılan makine "basınçlı su makinesi" olarak ifade

edilmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 10 kişi "Basınçlı Su Makinesi", 2 kişi "Tazyikli Su Makinesi", 16 kişi "Alt Yıkama Makinesi", 1 kişi "Su Jeti", 8 kişi "Basınçlı Yıkama Makinesi", 12 kişi "Basınçlı Su Makinesi", 1 kişi "Jet Makinesi" yanıtını vermiştir.

SORU 17: *İskele ve rıhtım üzerinde sabit bulunan, teknenizin halatını ilıştirmeye yarayan, genellikle metal olan aksama siz ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda iskele ve rıhtım üzerinde sabit bulunan, halat ilıştirmeye yarayan, genellikle metalden yapıma aksam genellikle "koçboynuzu" olarak adlandırılmaktadır. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 1 kişi "Koçbaşı", 6 kişi "Halka", 12 kişi "Baba", 31 kişi ise "Koçboynuzu" yanıtını vermiştir.

SORU 18: *Teknenizin iskele ya da rıhtıma yanaşması sırasında olası çarpmaları önlemek amacıyla tekne etrafına yerleştirilen sabit ya da taşınabilir yastıklara ne isim veriyorsunuz?*

ANALİZ: Tekne etrafına asılan ve tekneleri yanaşma sırasında olası çarpmalardan koruyan "usturmaçaların" sorulduğu bu soruya 50 marina müşterisinin 50'si de "Usturmaça" yanıtını vermiştir.

SORU 19: *Teknenize inip binmek için iskele ya da rıhtımla tekneniz arasında kurulan köprüye ne isim veriyorsunuz?*

ANALİZ: Tekne ile iskele ya da rıhtım arasında geçişi kolaylaştırmak amacıyla kullanılan köprü dilimizde "pasarella" olarak yer almıştır. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i soruya "Bilmiyorum", 1'i "Merdiven", 48'i ise "Pasarella" yanıtını vermiştir.

3.1.3 Marinalardaki Alt Yapı ve Üst Yapı Unsurlarını Tanımlamaya Yarayan Soru ve Kavramlar

Marinalardaki alt yapı ve üst yapı unsurlarını tanımlamaya yarayan soru ve kavramlara dair katılımcılara yöneltilen sorular ve alınan yanıtlar aşağıda sırayla incelenmiştir.

SORU 20: *Teknenizin yanaştığı, çoğu tahta ve betondan yapılmış, denize doğru uzanan yere ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin yanaştığı tahta ya da betondan yapılmış deniz alanına doğru uzanan yerlere "iskele" denilmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen soruda 1 kişi "Yüzer İskele", 6 kişi "Rıhtım", 31 kişi "Ponton", 12 kişi ise "İskele" yanıtını vermiştir.

SORU 21: *Teknelerin bağlandığı, marina içerisindeki beton kıyı yapısına ne dersiniz?*

ANALİZ: Marinalarda tekne sahiplerinin teknelerini bağladığı beton kıyı yapısı "rıhtım" olarak adlandırılmaktadır. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruya 2 kişi "Liman", 1 kişi "Servis Yolu", 1 kişi "Yürüme Yolu", 3 kişi "Ponton", 21 kişi "İskele", 12 kişi ise "Rıhtım" yanıtını vermiştir.

SORU 22: *Marinada dalgakıranla yapılmış limana ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda dalgakıranla yapılmış limanlara "mendirek" denmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 3'ü "Bilmiyorum", 2'si Barınak", 1'i "Bağlanma Yeri", 1'i "Korunaklı Alan", 1'i "Korunaklı Liman", 1'i "Marina", 9'u "Dalgakıran", 32'si "Mendirek" yanıtını vermiştir.

SORU 23: *Marinada, iskelelerde teknenizi bağlamak amacıyla deniz dibine kurulan beton bloklardan oluşan sisteme siz ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin bağlanması amacıyla deniz yatağına kurulan beton bloklar "tonoz" olarak adlandırılmakta olup, 50 marina müşterisinden 6'sı "Tonoz Sistemi", 1'i "Tonoz Blok", 43'ü "Tonoz" yanıtını vermiştir.

SORU 24: *Marinadaki tekneleri dalgaların yıpratıcı etkisinden korumak amacıyla yapılan uzun sete ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Tekneleri dalgaların zararlı etkisinden korumak amacıyla yapılan uzun yapı "dalgakıran" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "Bilmiyorum", 3'ü "Dalgakıran", 46'sı "Mendirek" yanıtını vermiştir.

SORU 25: *Teknenizin atık vermek için yanaştığı alana siz ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin pis su ve sintine suyunu vermek üzere yaşadıkları alan "atık alım iskelesi" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "Sanitation Bölümü", 7'si "Bilmiyorum", 5'i "Atık Alım Noktası", 2'si "Atık Alım Tesisi", 1'i "Atık Kabul Tesisi", 1'i "Atık Kabul İstasyonu", 1'i "Atık Alım İstasyonu", 5'i "Atık İstasyonu", 1'i Atık Tankı", 17'si "Atık Verme Yeri", 9'u "Atık Yeri" yanıtını vermiştir.

SORU 26: *Teknenizin bakım işlemleri için çıkarıldığı kara alanına ne isim veriyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin çeşitli bakım işlemlerinin yaptırılması amacıyla alındığı kara alanı genellikle "çekme yeri" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisi arasından 6 kişi "Karapark", 18 kişi "Çekme Yeri", 14 kişi "Çekme Alanı", 1 kişi "Çekme Alanı", 1 kişi "Çeki Yeri", 1 kişi "Karaya Çeki İşlemi", 4 kişi "Çekme-Atma", 1 kişi "Çekmek", 1 kişi "Karapark Sahası", 2 kişi "Çekme Sahası", 1 kişi "Çekme" yanıtını vermiştir.

SORU 27: *Çekme alanında teknelerin etrafını kapatacak büyüklükteki, kapalı alanda çalışma olanağı veren yere ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin olumsuz hava koşullarından etkilenmemesi amacıyla alındığı çekme yerindeki kapalı alanlara "hangar" denilmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 2'si "İskele", 48'i "Hangar" yanıtını vermiştir.

SORU 28: *Teknenizin karaya çıkma işlemi öncesinde ve denize inme işlemi sırasında denize ilk indiğinde bulunduğu, çekme sahasının bitişiğindeki deniz alanına siz ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Karaya çıkacak olan ya da karadan denize inen teknelerin içine girdiği çekme sahasının hemen bitişiğindeki deniz alanı "çekme havuzu" olarak ifade edilmektedir. 50 marina müşterisine yöneltilen bu soruda 11 kişi "Lift Havuzu", 18 kişi "Çekme Havuzu", 12'si "Havuz", 9'u "Bilmiyorum" yanıtını vermiştir.

SORU 29: *Teknelerin marinaya giriş ve çıkışlarının gözetlendiği liman ağzındaki yüksek yapıya ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda genellikle liman ağzında bulunan, teknelerin giriş ve çıkışlarını gözetlemek amacıyla inşa edilmiş olan yüksek yapılara "kule" denilmektedir. 50 marina müşterisinden 30'u "Kule", 7'si "Kontrol Kulesi", 1'i "Güvenlik Gözetleme Kulesi", 12'si "Gözetleme Kulesi" yanıtını vermiştir.

SORU 30: *Marinaya deniz tarafından giriş yaptığımız noktaya ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalara deniz tarafından giriş yapılan nokta genel olarak "liman ağzı" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 5'i "Bilmiyorum", 2'si "Ağz", 2'si "Marina Ağzı", 1'i "Boğaz", 5'i "Giriş", 12'si "Liman Girişi", 1'i "Marina Girişi", 1'i "Giriş Yeri", 1'i "Marina Giriş Alanı", 1'i "Mendirek Sınırı", 19'u "Liman Ağzı" yanıtını vermiştir.

SORU 31: *Tekneniz için yakıt aldığınız yere ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin yakıt aldıkları alana "akaryakıt istasyonu" denmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "İstasyon", 1'i "Tankstelle", 2'si "Akaryakıt İstasyonu", 7'si "Petrol Ofisi", 37'si "Yakıt İstasyonu", 2'si "Mazot İskelesi" yanıtını vermiştir.

SORU 32: *Marina içerisindeki duş ve tuvaletlere ne isim veriyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalardaki duş ve tuvaletler genel olarak İngilizce'deki kullanımında olduğu gibi "sanitary" olarak ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 2'si "Lavabo ve Tuvalet", 28'i "Duş ve Tuvalet", 20'si "Sanitary" olarak yanıt vermiştir.

SORU 33: *Denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi ya da geçiş yolunu haber vermeye yarayan yüzer cisme ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda liman ağzının açığında bulunan yol gösterme, tehlikeye karşı uyarma ya da geçiş yolunu haber verme amacıyla yerleştirilmiş yüzer cisimlere genel bir ifadeyle "şamandıra" denmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "Duba", 12'si "Kardinal", 6'sı "Fener", 8'i "Çakar", 21'i "Şamandıra", 1'i "Kardinal Feneri", 1'i "Çakarlı Şamandıra" yanıtını vermiştir.

3.1.4 Marinalarda Sunulan Çeşitli Hizmetlere Dair Sık Kullanılan Kavramları İfade Etmeye ve Tanımlamaya Yarayan Soru ve Kavramlar

Marinalarda sunulan çeşitli hizmetlere dair sık kullanılan kavramları ifade etmeye ve tanımlamaya yarayan soru ve kavramlara dair katılımcılara yöneltilen sorular ve alınan yanıtlar aşağıda sırayla incelenmiştir.

SORU 34: *Teknenizin kayıtlı olduğu ve tüm tescil işlemlerinin yapıldığı limana ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Teknelerin kayıtlı olduğu ve tüm tescil işlemlerinin yapıldığı liman o teknenin "bağlama limanı"dır. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "Gümrük", 1'i "Çeşme Limanı", 28'i "Liman Başkanlığı", 4'ü "Bağlama Kütüğü Limanı", 2'si "Liman Müdürlüğü", 13'ü "Bağlama Limanı", 1'i "Teos Marina" yanıtını vermiştir.

SORU 35: *Teknenizin, içerisinde tekne sahiplik bilgilerinin ve tekneye dair bilgilerin bulunduğu ruhsatnameye/evrağa ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Türk Bayraklı olup, 18 grostondan küçük tüm teknelerin çıkartmakla yükümlü olduğu, içerisinde tekne maliğine ve tekneye dair bilgilerin bulunduğu evrağa "bağlama kütüğü ruhsatnamesi" denilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "Ehliyet", 1'i "Evrak", 1'i "Boatsschein", 1'i "Yat Kayıt Belgesi", 46'sı "Bağlama Kütüğü" yanıtını vermiştir.

SORU 36: *Teknenizin marinaya bağlanması için ön büro tarafından sizden istenen, teknenizin her türlü olumsuz koşula karşı korunması için çıkartılan belgeye ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Tekneleri doğal afet, batma, çarpma, yangın vb. tehlikelere karşı güvence altına alındığı belgeye "yat sigortası" denmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 3'ü "Kasko", 38'i "Sigorta", 3'ü "Sigorta Poliçesi", 4'ü "Yat Sigortası", 2'si "Tekne Sigortası" yanıtını vermiştir.

SORU 37: *Teknenizin ürettiği atığı ne şekilde ifade ediyorsunuz?*

ANALİZ: Teknelerin ürettikleri atıklar için genellikle "pis su" ifadesi kullanılmakta olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisi içinden 1 kişi "Kirli Atık", 4 kişi "Sintine Atığı", 1 kişi "Atık Yağ", 16 kişi "Sintine", 2 kişi "Atık", 1 kişi "Gri Su", 1 kişi "Siyah Su", 1 kişi "Pis Atık", 23 kişi "Pis Su" ifadesini kullanmıştır.

SORU 38: *Teknenizin mutfak, lavabo, duş ve çamaşır yıkama sonrası ortaya çıkan suya ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Teknelerin mutfak, lavabo, duş ve çamaşır yıkama sonrası ürettiği su "gri su" olarak ifade edilmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 4'ü "Kirli Su", 7'si "Atık Su", 1'i "Gri Su Atığı", 1'i "Bulaşık Suyu", 13'ü "Gri Su", 24'ü "Pis Su" ifadesini kullanmıştır.

SORU 39: *Teknenizin tuvalet atığına ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Teknelerin tuvalet atığı olarak da ifade edilebilecek, insan dışkısı ya da kimyasallarla kontamine olmuş su "siyah su" olarak ifade edilmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 2'si "Atık", 3'ü "Siyah Su", 1'i "Organik Atık", 18'i "Sintine", 1'i "Pis Su Atığı", 1'i "WC Atığı", 24'ü "Pis Su" olarak yanıt vermiştir.

SORU 40: *Teknenizin en dipteki haznesinde biriken, motor yağıyla karışık suya ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Teknelerin sintinesinde biriken teknedeki sızan sularla makine yağının karışımından oluşan atığa "sintine suyu" denmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 28'i "Sintine", 12'si "Sintine Suyu", 7'si "Sintine Atığı", 1'i "Atık Yağ", 2'si "Siyah Su" yanıtı vermiştir.

SORU 41: *Marinanın çekek alanında her türlü operasyonun yürütülmesinden ve çekek alanındaki makine ve cihazların bakım ve tutumundan sorumlu personele siz ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinanın çekek alanını yöneten kişiye "lift operatörü" denmekte olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 1'i "Teknik Personel", 1'i "Liftçi", 19'u "Çekek Şefi", 13'ü "Lift Operatörü", 1'i "Kızakçı", 1'i "Servis Personeli", 5'i "Çekek Sorumlusu", 4'ü "Bilmiyorum", 1'i "Çekek Ustası", 3'ü "Usta" yanıtı vermiştir.

SORU 42: *Teknenizin emniyetli bir şekilde yanaşmasında ve her türlü hava koşulunda emniyetli bir şekilde bağlı olmasında yardımcı olan marina personeline ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda teknelerin emniyetli biçimde yanaşmalarına yardım eden personel "palamarcı" olarak ifade edilir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 13'ü "Palamarcı" yanıtını verirken, 1'i "Palamar Ekibi", 1'i "Limancı", 1'i "Palamar Kaptan", 34'ü "Palamar" yanıtını vermiştir.

SORU 43: *Marinalarda, dalarak suya düşen nesnelere çıkararak ya da tonoz kontrolü yapan personele siz ne dersiniz?*

ANALİZ: Marinalarda, dalarak suya düşen nesnelere çıkarmak ve tonoz ve tonoz halatı kontrolü yapmak üzere liman ekibindeki palamarcılardan dalgıçlık ehliyeti olan personelin yaptığı işe "dalgıçlık" denmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 50'si de "Dalgıç" yanıtını vermiştir.

SORU 44: *Teknenizin kıç tarafından kara ile temas ettirilerek karaya bağlanmasını nasıl ifade edersiniz?*

ANALİZ: Marinalarda kimi tekneler kıç taraflarından iskele ya da rıhtıma bağlanır. Bu bağlanma biçimine "kıçtankara (olmak)" denmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 2'si "Kıçtan Bağlama", 6'sı "Bilmiyorum", 1'i "Arkadan Bağlanma" , 1'i "Geriden Bağlama", 40'ı "Kıçtankara" yanıtını vermiştir.

SORU 45: *Teknenizin baş tarafından kara ile temas ettirilerek karaya bağlanmasını nasıl ifade edersiniz?*

ANALİZ: Marinalarda kimi tekneler baş taraflarından iskele ya da rıhtıma bağlanır. Bu bağlanma biçimine "baştankara (olmak)" denmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 7'si "Baştan Bağlama", 6'sı "Bilmiyorum", 2'si "Önden Bağlanma", 35'i "Baştankara" yanıtını vermiştir.

SORU 46: *Teknenizin marinadan bir daha dönmek üzere ayrılmasını nasıl ifade edersiniz?*

ANALİZ: Bir teknenin bir daha dönmemek üzere sahilden, limandan ya da marinadan ayrılması "avara olmak" şeklinde ifade edilmektedir. Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 12'si "Bilmiyorum", 6'sı "Bilmiyorum", 2'si "Seyre Çıkmak" , 1'i "Avara Olmak", 29'u "Avara" yanıtını vermiştir.

SORU 47: *Teknenizin günlük, haftalık, aylık ya da yıllık olarak karada konaklaması için imzaladığınız sözleşmeye ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Marinalarda bu sözleşmenin adı "Deniz Bağlama Sözleşmesi" olup, sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 8'i "Bağlama Kontratı", 31'i "Bağlama Sözleşmesi", 1'i "Deniz Bağlaması", 1'i "Deniz Parkı", 1'i "Deniz Bağlama Hizmet Sözleşmesi", 8'i "Marina Kontratı" yanıtını vermiştir.

SORU 48: *Teknenizin günlük, haftalık, aylık ya da yıllık olarak denizde konaklaması için imzaladığınız sözleşmeye ne diyorsunuz?*

ANALİZ: Sorunun yöneltildiği 50 marina müşterisinden 4'ü "Karapark Sözleşmesi", 6'sı "Karaparkı", 1'i "Kara Kontratı", 1'i "Karapark Hizmet Sözleşmesi", 30'u "Bağlama Sözleşmesi", 8'i "Marina Kontratı" yanıtını vermiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye'de marinaların sayısının ve insanların yatçılığa duyduğu ilginin artması ile birlikte Türkçe marina terim ve kavramlarının da sayısı artmıştır.

Bu çalışmada, bir marinateda kullanılan kavramların bir kısmının yabancı dilden Türkçe'ye olduğu gibi alındığını, kiminin birebir çeviri ile dilimize girdiğini, kimininse türetme ve birleştirme yoluyla baştan kurgulandığını görmekteyiz. Ancak bir kavramı asıl oluşturan etken, o kavramın dünyadaki somut karşılığından çok, onu yorumlama biçimimiz olduğundan (Demir, 2009), bu çalışmada değerlendirmeye alınan marina müşterilerinin pek çok marina kavramını birbirlerinden farklı algıladığını

ve yorumladığını söylemek mümkündür. Bu sebeple marinalarda sıklıkla kullanılan kavramların bir çoğunun marina terimcesinden farklı olduğunu söyleyebiliriz.

Çalışmaya katkı sağlayan 50 marina müşterisinden toplanan veriler analiz edildiğinde görülmektedir ki, müşteriler marina terminolojisinin haricinde genel dilde de mevcut olan *dalgıç, depo, sigorta, kule* gibi kavramları ifade ederken çoğunlukla doğru ve ortak ifadeler kullanmıştır. Benzer bir şekilde, marina müşterileri çok sık kullandıkları araç, gereç ve hizmetleri ifade ederken de *-telsiz, palamarcı, Mavi Kart, usturmaça, pedestal, pasarella vb.-* çoğunlukla ortak terminolojiden faydalanmaktadır. Ancak çalışmaya kaynak olan marina müşterilerinin büyük çoğunluğunun, bir kavramın tek karşılığı olarak kullanılması gereken, anlamları sabit ve yoruma kapalı olan *şamandıra, mendirek, dalgakıran, bağlama limanı, iskele, gri su, siyah su, sintine suyu, gezer vinç, yedekleme, lift havuzu vb.* terimlere farklı yanıtlar vermesi, terminoloji konusunda ortak bir algının oluşmamış olduğunu göstermektedir. Ayrıca araştırmaya katkı sağlayan kişilerin kullandıkları ifadeler kendiliklerinden küçük eklemeler yapmaları da araştırmanın verilerinin çeşitlenmesine sebep olmuştur. Çalışma sırasında görüşülen 50 marina müşterisi arasından kimilerininse Türkçe kavram bilgisindeki eksikliği sebebiyle kavramların doğrudan yabancı dildeki hâlleri ile ifade etmekte olduğu görülmüştür. Tüm bu sebeplerden kavramın, anlamı da kapsayan, kültürel ve kişisel deneyimlerin de eklemlendiği zihinsel bir tasarım olduğundan bahseden Bozkurt'un (2018) bu önermesinde haklı çıktığını söylemek mümkündür.

Araştırma sürecinde Türkçe marina terminolojisi alanında yapılmış bir çalışma bulunamamış olup, terimbilimsel çalışma açısından büyük bir açık olduğu söylenebilir. Bu konuda marinaların, farklı kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde sistematik bir terminoloji çalışması yapması gereklidir. Böylece yaşanan kavram karmaşasının önü alınacaktır.

Çalışma her ne kadar tek bir marinanın sınırlı sayıdaki müşterisi ile yapılmış olsa da, Türkiye'deki diğer marinalarda da bu çalışmadakine paralel yanıtlar alınacağı düşünüldüğünde; bir alandaki gelişmişlikle doğru orantılı olarak artan terminoloji çalışmalarının yapılmamış olması ve terimbilimsel ürünlerin olmaması, bizleri Türkiye'de marinacılığın ve marina kültürünün yeterince gelişmediği sonucuna götürebilir. Bu açıdan, son yıllarda denizciliğin yaygınlaşması için verilen amatör denizcilik eğitiminin, ders ve sınav içeriğine terminoloji bilgisini de katması faydalı olacak, böylece bu araştırmanın verilerinde gözlemlenen çok terimliliğin önü alınabilecektir.

Sonuç olarak marina terimleri alanında yapılacak tüm sistematik çalışmalar, hem marina müşterilerinin kavram karmaşasını çözmeye, hem de Türkçe dilinde üretilmiş bir kültürel değer olarak alana katkıda bulunacaktır.

KAYNAKÇA

Baş, Nuran. "Gümrük Alanında Çeviriye Yönelik Terminoloji Çalışmasında Karşılaşılan Sorunlar", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 28, Sayı: 2, 2011.

Boz, Erdoğan. "Türk Dil Bilgisi Terminolojisinde Çok Terimlilik (Çok Adlılık) Sorunu", **Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi**, Sayı: 7/3, s. 1592-1603, 2018.

Bozkurt, Ümit. "Kavram, Kavramsallaştırma Yaklaşımları ve Kavram Öğretimi Modelleri: Kuramsal Bir Derleme ve Sözcük Öğretimi Açısından Bir Değerlendirme", **Tömer Dil Dergisi**, Sayı: 169/2, 2018.

Çiçek, Mehmet. "Semiyoloji ve Semiyotik Üzerine Düşünceler", **The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication - TOJDAC**, Cilt: 6, Sayı: 2, 2016.

Demir, Sedat. **Göstergebilim, Umberto Eco ve Yapıtları Bağlamında Göstergebilime Katkıları**, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2009.

Demirkan, Murat, Zeytinkaya, Dilber ve Başkan, Naci Serhat. **Eğitim Teknolojisinde Yeni Terminoloji Geliştirme ve Tutarlılık Sorunsalı**, Marmara Üniversitesi.

Ducrot, O. ve Todorov, T. **Dictionnaire Encyclopédique de Sciences du Langage** (Dil Bilimleri Ansiklopedik Sözlüğü), Editions du. Seuil, s. 468, 1972.

Kıran (Eziler), Ayşe. **Semiyoloji ve Semiyotik**, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, c.4, No:2, Ankara, 1987.

Kıran, Z. ve Kıran (Eziler) A. **Dilbilime Giriş**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2006.

Onan, Bilginer. "Dil Eğitiminde Kullanılan Bilimsel Terminoloji Üzerine Bir Tasnif Çalışması", **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 13, Sayı: 34, 2016.

Rey, Alain. **La terminologie: noms et notions, collection**, Paris, 1979.

TSE Türk Standardı. "TS 1198-1 ISO 1087, Terminoloji Çalışması", **Terimler ve Tarifler**, Bölüm 1: Teori ve Uygulama, 2003.

Zülfikâr, Hamza. **Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1991.

İNTERNET KAYNAKÇASI

Ateşman, Ender. Terminoloji Planlaması, www.atesman.info, (22.10.2019).
www.tdk.gov.tr (21.12.2019).

www.infoterm.info

Global Marina Institute:

<https://www.globalmarinainstitute.net/Certification/Glossary-of-Marina-Terms>

<https://www.wikiderya.org/wiki/tekne-se%C3%A7mekte-bilinmesi-gerekenler>

<http://www.taussmarine.com/index.php/denizcilik-terimleri-sozlugu/>

<https://www.yachtturkiye.com/genel/kis-bakimi-1-tekneyi-karaya-cekme.html>

http://www.gumruk.com.tr/files/gemi_sokum_yonetmeligi.htm